

המכללה האקדמית נתניה
המחלקה לניהול מערכות מידע

דוגמא בחינה ביסודות מתמטיקה בדידה

1.

p	q	r	$F(p, q, r)$
T	T	T	F
T	T	F	F
T	F	T	F
T	F	F	T
F	T	T	T
F	T	F	T
F	F	T	T
F	F	F	T

א. מצא פסוק בצורת CNF עבור $F(p, q, r)$

ב. הוכח: $F(p, q, r) \equiv \neg(p \wedge (q \vee r))$.

ג. פשט את הפסוקים $F(p, p, q)$, $F(\neg p, \neg q, \neg q)$.

תשובה לשאלה 1

א. עוברים על כל האיברים בעלי תשובה F ופועלים לפי מה שלמדנו

ומקבלים $(\neg p \vee \neg q \vee \neg r) \wedge (\neg p \vee \neg q \vee r) \wedge (\neg p \vee q \vee \neg r)$. ב.

ב. נשתמש בחק הפלוג ונקבל $(\neg p) \vee [(\neg q \vee \neg r) \wedge (\neg q \vee r) \wedge (q \vee \neg r)]$ נשתמש

בחוק פלוג בתוך הסוגרים ונקבל

$$(\neg p) \vee [(\neg q) \vee [(\neg r) \wedge r] \wedge (q \vee \neg r)] \equiv (\neg p) \vee [(\neg q) \vee [F] \wedge (q \vee \neg r)] \equiv (\neg p) \vee [(\neg q) \wedge (q \vee \neg r)] \equiv$$

$$(\neg p) \vee [(\neg q) \wedge (q)] \vee [(\neg q) \wedge (\neg r)] \equiv (\neg p) \vee [F \vee [(\neg q) \wedge (\neg r)]] \equiv (\neg p) \vee [(\neg q) \wedge (\neg r)] \equiv$$

$$(\neg p) \vee \neg[q \vee r] \equiv \neg(p \wedge (q \vee r))$$

$$F(p, p, q) \equiv -(p \wedge (p \vee q)) \equiv -p \quad \text{ג.}$$

$$F(p, q, r) \equiv -(p \wedge (q \vee r)), F(-p, -p, -q) \equiv -(-p \wedge (-p \vee -q)) \equiv -(-p) = p$$

2. א. נתונות קבוצות $B = \{1, \{1\}, \phi\}$, $A = \{\{1, \phi\}, \phi\}$ מצא את הקבוצות הבאות:

1. $A \cup P(B)$

2. $P(A) \cap P(B)$

3. $P(B) - A$

ב. הוכח או סתור על ידי דוגמא נגדית: לכל 2 קבוצות A, B מתקיים

$$A - (B \cap A) = A - B$$

ג. הוכח או סתור על ידי דוגמא נגדית:

$$(A - B) \cup (C - D) = (A \cup C) - (B \cap D)$$

תשובה 2

$$A = \{\{1, \phi\}, \phi\}, P(A) = \{\phi, \{\phi\}, \{\{1, \phi\}\}, \{\{1, \phi\}, \phi\}\}, P(B) = \{\phi, \{1\}, \{\{1\}\}, \{\phi\}, \{1, \phi\}, \{1, \{1\}\}, \{\{1\}, \phi\}, \{1, \{1\}, \phi\}\}$$

א-1 A מוכלת ב $P(B)$ ולכן האחד הוא $P(B)$.

א-2 קבוצת החתוך הם האיברים המשותפים $P(A) \cap P(B) = \{\phi, \{\phi\}\}$

א-3 $P(B) - A = P(B) = \{\{1\}, \{\{1\}\}, \{\phi\}, \{1, \{1\}\}, \{\{1\}, \phi\}, \{1, \{1\}, \phi\}\}$

ב. נוכיח לפי חוקי הלוגיקה

$$[(x \in B)] \equiv [(x \in A) \wedge ((x \notin A) \vee (x \notin B))] \equiv [(x \in A) \wedge (x \notin A)] \vee [(x \in A) \wedge (x \notin B)] \equiv (x \in \phi) \vee (x \in A - B) \equiv$$

ג. דוגמא נגדית

$$A = \{1, 2, 3\}, B = \{3\}, C = \{4, 5, 6\}, D = \{4\}, A - B = \{1, 2\}, C - D = \{5, 6\}, (A - B) \cup (C - D) = \{1, 2, 5, 6\},$$

$$C) - (B \cap D) = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

3. א. מצא את הפונקציות $f \circ g$ ו $g \circ f$ כאשר $f, g: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ מוגדרות ע"י הנוסחאות $f(x) = 2x - 1, g(x) = x^2 - 2x + 1$.

ב. האם היחס הבינארי $h = \{(x, y) \in \mathbf{R} \times \mathbf{R} \mid y^2x + x = 2\}$ הוא פונקציה? נמק את תשובתך.

ג. הוכח שהיא הפיכה ומצא את ההפוכה שלה

$$; f: \mathbf{R} - \{2\} \rightarrow \mathbf{R} - \{2\} \text{ המוגדרת ע"י הנוסחה } f(x) = \frac{2x+1}{x-2}$$

תשובה 3

3. א.

$$1 = 4x^2 - 4x + 1 - 4x + 2 + 1 = 4x^2 - 8x + 4, (g \circ f)(x) = f(g(x)) = 2g(x) - 1 = 2(x^2 - 2x + 1) - 1 = 2x^2 - 4x + 1$$

3. ב. נציב $x = 1$ נקבל $y^2 + 1 = 2 \rightarrow y^2 = 1 \rightarrow y = \pm 1$ כלומר מתקבלים שני y שונים

עבור $x = 1$ ולכן אין חד ערכיות ואין זו פונקציה

3. ג. נוכיח חח"עיות

$$a - 1)(b - 2) = (2b - 1)(a - 2) \rightarrow 2ab - 4b - a + 2 = 2ab - 4a - b + 2 \rightarrow -4b - a = -4a - b \rightarrow 3b = 3a \rightarrow b = a$$

נוכיח על

$$x - 2y = 2x + 1 \rightarrow yx - 2x = 2y + 1 \rightarrow x(y - 2) = 2y + 1 \rightarrow x = \frac{2y+1}{y-2} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{2x+1}{x-2}: \mathbf{R} - \{2\} \rightarrow \mathbf{R} - \{2\}$$

4. א. במקרה של $X = Y = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ ו

$$R = \{(x, y) \mid 0 \leq x - y \leq 1\}, S = \{(x, y) \mid 5 \leq x + y \leq 6\}$$

כתוב את כל הזוגות של $R \circ S$. האם $R \circ S$ טרנויטיבי? נמק את תשובתך.

תשובה 4

$$\{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1), (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)\} \\ S = \{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1), (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)\} \\ \{(1,4), (1,5), (2,5), (2,3), (2,4), (3,3), (3,4), (3,2), (4,2), (4,3), (4,1), (5,1), (5,2)\}$$

דרך אחרת :

$$\{0 \leq x - y \leq 1\}, S = \{(x, y) \mid 5 \leq x + y \leq 6\}, (x, y) \in R \rightarrow (x = y) \vee (x = y + 1) \rightarrow (x, z) \in R \circ S \rightarrow x + z = 5, 6, 7$$

$R \circ S$ אינו טרנזיטיבי כי

$$\{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1), (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)\} \\ S = \{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1), (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)\} \\ (1,4) \in R \circ S, (1,1) \notin R \circ S$$

5. תהי A קבוצה לא ריקה של מספרים שלמים. מעל הקבוצה A נגדיר יחס בינארי

$$R = \{(x, y) \in A^2 \mid x - y \text{ מתחלק ב-5 ללא שארית}\}$$

ב. הוכח ש- R יחס שקילות.

ג. במקרה $A = \{1, \dots, 10\}$ מצא את מחלקות השקילות

תשובה: א. היחס רפלקסיבי כי $x - x = 5 \cdot 0 \rightarrow (x, x) \in R$. היחס סימטרי כי

$$(x, y) \in R \rightarrow x - y = 5 \cdot a \rightarrow y - x = 5 \cdot (-a) \rightarrow (y, x) \in R$$

$$(x, y), (y, z) \in R \rightarrow x - y = 5 \cdot a, y - z = 5 \cdot b \rightarrow x - z = (x - y) + (y - z) = 5 \cdot a + 5 \cdot b = 5(a + b) \rightarrow (x, z) \in R$$

ב. מחלקות השקילות הן $\{1,6\}, \{2,7\}, \{3,8\}, \{4,9\}, \{5,10\}$